

طرح تحول نظام سلامت، فرصت یا تهدید برای پزشکان

دکتر رضا آخوندزاده^۱

۱- دانشیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مانند گوارش و اندوسکپی، ریه و برونکوسکپی، اعصاب و روان و الکتروشوک تراپی، رادیولوژی و ام آر آی، کنترل راه هوایی برای بسیاری از گروه‌ها، و عملیات احیا به خدمات این گروه ارزشمند احتیاج مبرم دارند. بعلاوه، برخی از اقدامات گروه بیهوشی امروزه بعنوان یکی از ارکان اصلی و بنیادی در ارائه خدمات تخصصی سلامت مانند کنترل دردهای حاد بعد از عمل، کنترل دردهای حاد و مزمن و سرطانی، و نیز خدمات ضروری به بیماران در انواع مراکز مراقبت‌های ویژه می‌باشد. متأسفانه، علی‌رغم این طیف گسترده در ارائه خدمات تشخیصی و درمانی به تمامی گروه‌های تخصصی پزشکی، هنوز ارزش ریالی بسیاری از این‌گونه اقدامات در کتاب تعرفه قدیم یا بسیار ناچیز بوده و یا وجود نداشته است، و کتاب تعرفه قدیم سال‌ها بعنوان مرجع مورد تایید شرکت‌های بیمه‌های درمانی برای قیمت گذاری خدمات این عزیزان بوده است. متأسفانه در گذشته، بدلیل عدم توجه به قیمت گذاری واقعی، در برخی از مراکز دولتی بمنظور ترمیم برخی از هزینه‌های مذکور بناچار اقدام به دریافت مابه التفاوت ناچیزی از بیماران می‌گردید. این موضوع نه تنها باعث تحمیل هزینه‌های مازاد درمانی به بیماران می‌گردید، بلکه موجب نارضایتی آنان شده، و در نهایت باعث ایجاد فضای عدم اطمینان به کادر درمانی، و تبلیغات مسموم علیه کادر سلامت شده، و منجر به بروز طرح شکایات از این قشر فرهیخته به مراجع قضایی می‌شد. پس از اجرای طرح تحول نظام سلامت ارائه برخی از خدمات ضروری برای بیماران محدود شده، و یا متوقف گردیده، که نه تنها بیماران از این‌گونه خدمات محروم شدند، بلکه باعث محدودیت شدید و دست و پاگیر اداری مراکز دانشگاهی از انجام اقدامات نوین پزشکی و بیهوشی شده، و

پس از سالیانی طولانی آنچه استحقاق مردم کشورمان و یکی از وظایف دولت‌ها بر مردم بود، کاهش سهم بیماران از هزینه خدمات درمانی است که خوشبختانه در دولت یازدهم محقق گردید، و جای تقدیر و سپاس از متولیان امر سلامت بویژه وزیر محترم بهداشت و درمان دارد. ولی آنچه ضرورت اجرای موفق طرح را تضمین می‌نماید توجه خاص به مشتریان داخلی یعنی ارائه کنندگان خدمات سلامت، پزشکان و پرسنل حوزه درمان بویژه پزشکان فعال در بخش دولتی است، که در این میان بیشترین خطر آسیب بر متخصصین بیهوشی و فلوشیپ‌های وابسته به آن وجود دارد. نکاتی که باید در این میان به آن توجه جدی نمود بطور خلاصه شامل موارد زیر است:

اول: همانگونه که از آن اطلاع کافی دارید، گروه‌های بیهوشی بویژه در مراکز آموزشی درمانی دانشگاهی در راستای افزایش تنوع اقدامات جراحی همواره پیشگام ارائه خدمات علمی و نوین به همکاران جراح در مراحل قبل از عمل، حین عمل، و بعد از آن بوده است، و سلامت انجام انواع روش‌های جدید جراحی فقط در سایه همکاری بسیار نزدیک گروه‌های بیهوشی امکان پذیر می‌باشد. خوشبختانه امروزه شاهد گسترش روزافزون خدمات تمام گروه‌های جراحی شامل ارتوپدی، جراحی اعصاب، جراحی عمومی، زنان زایمان، گوش و حلق و بینی، چشم، اورولوژی می‌باشیم و ارائه خدمات و مراقبت‌های بیهوشی به این همکاران احتیاج به یک تیم فعال و کارآمد و علمی دارد که به تمام مسایل و موارد جانبی این رشته‌های جراحی احاطه کامل داشته باشد، و خود نیز از دانش کافی و به روز برخوردار باشد. هم‌چنین، فعالیت‌های گروه بیهوشی، فراتر از اتاق عمل رفته است، و بسیاری دیگر از گروه‌های تخصصی پزشکی

مانعی برای پیشرفت‌های علمی و توسعه آموزش گردیده است. دوم: با ارائه کتاب ارزش نسبی خدمات جدید انتظار می‌رود ارزش نسبی خدمات K بیهوشی و خدمات تعرفه‌های فلوشیپ‌های بیهوشی مانند درد، کودکان، بیهوشی اعصاب، قلب، و مراقبت‌های ویژه تغییرات قابل توجه‌ای را نسبت به قبل داشته باشد ولی متأسفانه کمترین و ناچیزترین تغییرات مربوط به گروه بیهوشی بوده است.

سوم: خوشبختانه در زمینه تعریف اقدامات جدید و تعرفه گذاری برای آن‌ها، هیات مدیره انجمن بیهوشی موضعی و درد با همکاری اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تاکنون در جلسات متعدد وزارت بهداشت و درمان، و سازمان پزشکی شرکت فعال داشته‌اند. چالش‌های زیادی در این راه بوده که با درایت و برنامه ریزی در راه رفع آن اقدام شده است. در جلسات نهایی تعرفه گذاری خدمات سلامت وزارت بهداشت درمان با حضور نمایندگان انجمن بیهوشی موضعی و درد، بیش از ۱۴۰ تعرفه از اقدامات نوین درد مورد تصویب نهایی قرار گرفت، و این اقدام می‌تواند راه گشایی برای تعرفه‌گذاری استاندارد اقدامات درد باشد. البته امیدواریم، سازمان‌های بیمه‌های درمانی با تامین منابع مالی برای این اقدامات، گام مثبتی را برای امکان ارائه این خدمات به بیماران محروم و مراجعه کننده به مراکز دولتی بردارند.

چهارم: با گذشت نیمی از سال تعرفه‌های پزشکی و بیهوشی سال ۹۳ در پاره‌ای از ابهام قرار دارد که این خود انگیزه پزشکان بویژه متخصصین بیهوشی را بشدت تحت تاثیر قرار داده است. هیات مدیره انجمن درخواست جدی از مسئولین ذیربط در سازمان‌های بیمه گر دارد تا با تصویب هرچه سریع‌تر تعرفه‌های پزشکی و بیهوشی در راه افزایش رضایت‌مندی بیماران نیازمند تلاش موثری داشته باشند.

پنجم: اجرائی شدن قانون جدید ۶۱۶ مجازات اسلامی مربوط به حبس پزشکان، تهدیدی جدی بر عملکرد صادقانه پزشکان می‌باشد. در این میان متخصصین بیهوشی که بعنوان گروه همکار اصلی با جراحان همکاری می‌نمایند در خط اول مواجه با قانون فوق بوده و در معرض تهدید جدی قرار دارند. لذا ایجاد هرگونه اضطراب و تشویش در جامعه پزشکی می‌تواند بر روی کیفیت و کمیت خدمات تشخیص درمانی در بیماران با خطر

بالا اثرگذار باشد.

هیات مدیره انجمن اعلام می‌دارد عدم توجه به موارد فوق می‌تواند تهدیدی جدی برای ادامه اجرای مطلوب طرح تحول سلامت گردد، چرا که رضایت‌مندی مشتریان خارج (بیماران) بدون ایجاد رضایت‌مندی مشتریان داخلی (پزشکان) امکان‌پذیر نخواهد بود.

لذا انتظار هیات مدیره انجمن، اساتید و صاحب نظران پزشکی و بیهوشی از متولیان جامعه پزشکی و مسئولان اجرای طرح تحول سلامت، عبارت از حمایت قانونی از مطالبات تعرفه‌ای بویژه از متخصصان بیهوشی، و نیز حمایت حقوقی و تعدیل قانون مجازات اسلامی مربوط به حبس پزشکان می‌باشد، زیرا این گروه در معرض بیشترین خطرات در ارائه خدمات به بیماران بوده، و حمایت قانونی و حقوقی از آنان موجب اطمینان خاطر در انجام وظایف شرعی، و نیز رعایت اخلاق پزشکی شده، و باعث کاهش نگرانی جامعه پزشکی می‌گردند.

والسلام